III

(Acte pregătitoare)

CURTEA DE CONTURI

AVIZUL NR. 1/2016

(prezentat în temeiul articolului 325 din TFUE)

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013, în ceea ce privește secretariatului Comitetului de supraveghere a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF)

(2016/C 150/01)

CURTEA DE CONTURI A UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 325 alineatul (4),

având în vedere propunerea Comisiei din 4 martie 2016 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013, în ceea ce privește secretariatului Comitetului de supraveghere a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) ([1]),

având în vedere solicitarea înaintată de Parlamentul European în vederea formulării unui aviz cu privire la propunerea susmenționată, solicitare primită de Curte la 4 aprilie 2016,

având în vedere solicitarea înaintată de Consiliu în vederea formulării unui aviz cu privire la propunerea susmenționată, solicitare primită de Curte la 15 martie 2016,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

Introducere

1. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) este o direcție generală a Comisiei Europene, însă funcționează independent de aceasta în ceea ce privește activitatea sa de investigare. OLAF a fost creat în 1999. Normele care reglementează investigațiile efectuate de oficiu (denumite în continuare „Regulamentul OLAF") au fost revizuite în 2013 ([2]).

2. Înființarea OLAF a fost însoțită de crearea unui comitet de supraveghere, care are sarcina de a monitoriza „cu regularitate îndeplinirea de către oficiu a funcției sale investigative, pentru a consolida independența oficiului în exercitarea corespunzătoare a competențelor care îi sunt conferite" ([3]). În special, Comitetul de supraveghere monitorizează evoluțiile privind modul de aplicare a garanțiilor procedurale și durata investigațiilor desfășurate de OLAF.

3. Comitetul de supraveghere este compus din cinci membri independenți cu experiență în funcții judiciare sau de investigare ori cu experiență în funcții comparabile având legătură cu domeniile de activitate ale oficiului. Aceștia sunt numiți de comun acord de către Parlamentul European, Consiliu și Comisie.

4. În conformitate cu articolul 15 alineatul (8) din Regulamentul OLAF, Secretariatul Comitetului de supraveghere este asigurat de oficiu, în strânsă consultare cu Comitetul de supraveghere. Potrivit articolului 18 din același regulament, creditele bugetare pentru Comitetul de supraveghere și pentru secretariatul acestuia sunt înscrise în linia bugetară a oficiului, iar schema de personal a acestuia include schema de personal a Comitetului de supraveghere și a secretariatului aferent comitetului.

([1]) COM(2016) 113 final din 4 martie 2016.

([2]) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

([3]) A se vedea articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul OLAF.

5. În timp ce secretariatul este atașat din punct de vedere funcțional Comitetului de supraveghere, personalul secretariatului este subordonat din punct de vedere administrativ directorului general al OLAF. Directorul general exercită competențele de autoritate împuternicită să facă numiri și decide, de exemplu, cu privire la promovarea sau la transferul personalului din cadrul secretariatului. Comitetul de supraveghere estimează că această situație a dus la conflicte de interese și a expus personalul secretariatului la instrucțiuni contradictorii, cum s-a întâmplat, de exemplu, în legătură cu publicarea Avizului nr. 2/2012 al Comitetului de supraveghere ([4]).

6. În temeiul noii propuneri de regulament, secretariatul Comitetului de supraveghere va fi asigurat de către Comisie, și nu de către OLAF. Creditele bugetare pentru secretariatul Comitetului de supraveghere vor fi transferate de la linia bugetară a OLAF către Comisie, iar schema de personal a oficiului se anexează la schema de personal a Comisiei. Nu în ultimul rând, propunerea stipulează că responsabilul cu protecția datelor din cadrul OLAF va continua să se ocupe de activitățile de prelucrare a datelor de către secretariat, iar personalul secretariatului va continua să fie supus acelorași reguli de confidențialitate ca și înainte.

Observații

7. Curtea reamintește că a recomandat încă din 2011, în contextul celei mai recente revizuiri a Regulamentului OLAF, să se includă o dispoziție care să prevadă că secretariatul comitetului trebuie să acționeze numai în conformitate cu instrucțiunile comitetului și independent de OLAF și că acest secretariat nu poate fi numit de către directorul general al OLAF sau supus autorității acestuia ([5]).

8. În acest context, Curtea salută propunerea ca secretariatul Comitetului de supraveghere să nu mai fie asigurat de OLAF. Totuși, noile dispoziții menite să înlocuiască ultima teză de la articolul 15 alineatul (8) ([6]) ar putea fi completate, astfel încât să se precizeze cu claritate faptul că secretariatul trebuie să acționeze în condiții de independență nu numai față de OLAF, ci și față de Comisie, precum și faptul că secretariatul se află sub autoritatea Comitetului de supraveghere. Prin urmare, Curtea propune următorul text modificat:

> „Secretariatul său este asigurat de către Comisie, independent de oficiu și în strânsă cooperare cu Comitetul de supraveghere. Comisia evită orice ingerință în atribuțiile Comitetului de supraveghere. Secretarul Comitetului de supraveghere este numit de către Comisia Europeană, după un aviz favorabil din partea Comitetului de supraveghere. Secretarul acționează pe baza instrucțiunilor Comitetului de supraveghere și în mod independent față de Comisie." (textul nou este subliniat)

9. Curtea observă că următoarea evaluare globală a Regulamentului OLAF, care va avea loc în 2017, va reprezenta o ocazie de a examina și, dacă este necesar, de a reforma guvernanța OLAF, inclusiv dispozițiile aplicabile în materie de supraveghere ([7]). Cu toate acestea, având în vedere ultimele evoluții ([8]), ar fi de recomandat să nu se aștepte această evaluare globală pentru a clarifica procedura de ridicare a imunității ([9]) directorului general al OLAF sau a oricărui alt membru al personalului OLAF la cererea unei autorități judiciare naționale. Atunci când o autoritate judiciară națională prezintă o astfel de cerere, independența OLAF poate necesita o protecție suplimentară. Prin urmare, Curtea recomandă completarea articolului 17 din Regulamentul OLAF cu o dispoziție care să prevadă obligația Comisiei de a informa în timp util Comitetul de supraveghere cu privire la existența unei astfel de cereri și de a consulta acest comitet înainte să ia o decizie ([10]).

Prezentul aviz a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 5 aprilie 2016.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

([4]) A se vedea punctul 56 din raportul de activitate pentru 2014 al Comitetului de supraveghere a OLAF.
([5]) A se vedea punctul 44 din avizul nr. 6/2011 (JO C 254, 30.8.2011, p. 1).
([6]) A se vedea articolul 1 alineatul (2) din propunere.
([7]) Articolul 19 din Regulamentul OLAF prevede că, până la 2 octombrie 2017, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare privind aplicarea acestui regulament. Raportul respectiv trebuie să fie însoțit de un aviz al Comitetului de supraveghere și să indice dacă este necesară o modificare a regulamentului.
([8]) În martie 2016, Comisia a ridicat imunitatea de jurisdicție a directorului general al OLAF, la cererea autorităților judiciare dintr-un stat membru.
([9]) Articolul 11 litera (a) din Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene prevede că membrii personalului UE „beneficiază de imunitate de jurisdicție pentru actele îndeplinite de aceștia, inclusiv afirmațiile scrise sau verbale, în calitatea lor oficială […]; aceștia beneficiază de imunitate și după încetarea funcțiilor lor".
([10]) În mod similar, articolul 17 alineatul (9) din Regulamentul OLAF prevede obligația Comisiei de a consulta comitetul înainte de adoptarea oricăror sancțiuni disciplinare împotriva directorului general.